

ĐỀ CƯƠNG HỌC KỲ I

NĂM HỌC 2019-2020

MÔN: VĂN KHỐI: 12

I. PHÂN ĐỌC VĂN:

1. Nêu thành tựu và đặc điểm VHVN từ năm 1945 đến 1975 ?
2. Nêu thành tựu và đặc điểm VHVN từ 1975 đến hết thế kỉ XX ?
3. Nêu tiểu sử, quan điểm sáng tác, di sản văn học, phong cách nghệ thuật của Nguyễn Ái Quốc-Hồ Chí Minh?
4. Nêu tiểu sử, đường cách mạng-đường thơ, phong cách thơ của Tố Hữu?
5. Hãy lập bảng hệ thống kiến thức theo mẫu sau đây:

STT	Tên tác phẩm	Tác giả (Những nét chính về c/đ và SNVH)	Hoàn cảnh ra đời-Xuất xứ	Những điểm cơ bản về nội dung	Những điểm cơ bản về nghệ thuật	Giai đoạn

*Nắm vững các tác phẩm,tác giả sau đây

Tác phẩm văn học Việt Nam

a.Về văn bản trữ tình(thơ)

- 1.*Tây Tiến* của Quang Dũng
- 2.*Việt Bắc* của Tố Hữu
- 3.*Đất Nước* của Nguyễn Khoa Điềm
- 4.*Sóng* của Xuân Quỳnh
- 6.*Đàn ghi ta của Lor-ca* của Thanh Thảo

b.Về văn bản tự sự

- 1.*Người lái đò sông Đà* của Nguyễn Tuân
- 2.*Ai đã đặt tên cho dòng sông* của Hoàng Phủ Ngọc Tường

c.Về văn bản nghị luận:

- 1.*Tuyên ngôn Độc lập* của Hồ Chí Minh
- 2.*Nguyễn Đình Chiểu ngôi sao sáng của văn nghệ dân tộc* của Phạm Văn Đồng

Tác phẩm văn học nước ngoài

a. Về văn bản nghị luận:

- 1.*Thông điệp nhân Ngày thế giới phòng chống AIDS, 1/12/2003* của Cô-phi An-nan (còn gọi là văn bản nhật dụng)

Lưu ý:

+) Về các văn bản nghị luận:

TRƯỜNG THPT XUÂN ĐÌNH

- Nắm vững hệ thống các luận điểm, luận cứ, luận chứng được sử dụng trong văn bản.
- Phân tích làm rõ những nét đặc sắc nghệ thuật trong từng văn bản.

+) Về văn bản trữ tình (thơ):

- Học thuộc lòng tất cả các tác phẩm, đoạn trích về thơ trong chương trình (*kể cả phần đọc thêm*)
- Phân tích làm rõ được giá trị nội dung tư tưởng và giá trị nghệ thuật của từng văn bản thơ.

+) Về văn bản tự sự

- Tóm tắt, nắm những diễn biến chính (*nhân vật và sự kiện*) của các văn bản trong chương trình.
- Phân tích làm nổi rõ những đặc sắc về nội dung và nghệ thuật của mỗi văn bản.

II. PHẦN TIẾNG VIỆT:

1. Nêu các yêu cầu của việc "*Giữ gìn sự trong sáng của tiếng Việt*". Nhận diện những lỗi sai thường gặp trong tiếng Việt, vận dụng tốt các yêu cầu của việc "*Giữ gìn sự trong sáng của tiếng Việt*"
2. Nêu vai trò của tiếng trong thơ ca. Trình bày "*luật thơ*" của một số thể thơ truyền thống (*lục bát, song thất lục bát, ngũ ngôn và thất ngôn Đường luật*), từ đó hiểu rõ về những đổi mới, sáng tạo của thơ hiện đại.
3. Nắm được một số phép tu từ ngữ âm và một số phép tu từ cú pháp thường dùng trong văn bản, từ đó có kỹ năng phân tích và sử dụng tốt về chúng.

III. PHẦN LÀM VĂN:

1. Ôn tập những thao tác lập luận trong văn nghị luận đã học ở lớp 10 và 11 (*thao tác lập luận phân tích, tổng hợp, so sánh, bình luận,...*). Nắm vững các bước tiến hành viết bài nghị luận (*tìm hiểu đề, lập dàn ý,...*)
2. Trình bày cách viết bài văn nghị luận:
  - a. **Nghị luận xã hội:**
    - Nghị luận về một tư tưởng, đạo lý
    - Nghị luận về một hiện tượng đời sống
    - Nghị luận về một vấn đề xã hội được đặt ra thông qua một tác phẩm Văn học (nghị luận tổng hợp)
  - b. **Nghị luận văn học:**
    - Nghị luận về một bài thơ, đoạn thơ
    - Nghị luận về một ý kiến bàn về văn học.
3. Luyện tập vận dụng kết hợp các phương thức biểu đạt; các thao tác lập luận trong bài văn nghị luận. Chú ý tránh những lỗi sai thường gặp về lập luận trong văn nghị luận.

IV. Đề bài tham khảo

1. Nghị luận xã hội:

a) Nghị luận về một tư tưởng đạo lý

Đề 1: Anh chị hãy trả lời câu hỏi sau của nhà thơ Tố Hữu:

“Ôi! Sống đẹp là thế nào hỡi bạn?”

Đề 2: Hãy trình bày suy nghĩ của mình về câu nói sau: “Lý tưởng là ngọn đèn chỉ đường. Không có lý tưởng thì không có phương hướng kiên định, mà không có phương hướng thì không có cuộc sống” (L. Tôn – xtôi).

Đề 3: Tình thương là hạnh phúc của con người.

TRƯỜNG THPT XUÂN ĐÌNH

Đề 4: Hãy trình bày suy nghĩ của mình về ý kiến sau: “Mọi phẩm chất của đức hạnh là ở trong hành động” (M. Xi-xê-rông – nhà triết học La Mã cổ đại).

Đề 5: Hãy trình bày suy nghĩ của mình về mục đích học tập do UNESCO đề xướng: “Học để biết, học để làm, học để chung sống, học để tự khẳng định mình”.

Đề 6: Phải chăng “Cái nét đánh chết cái đẹp”?

Đề 7: Thi hào Đức Rê-nơ Ma-ri-a Rê-nê đã viết cho một người bạn của mình như sau: “Tình yêu của một người đối với một người khác, đó có lẽ là sự thử thách khó khăn nhất đối với mỗi một người trong chúng ta”. Từ lời khẳng định trên hãy phát biểu suy nghĩ của mình về ý nghĩa của tình yêu và trách nhiệm của tuổi trẻ trong tình yêu.

Đề 8: “Giá trị con người không chỉ ở chân lý người đó sở hữu, mà ở nỗi gian khó chân thành người đó nhận lãnh trong khi đi tìm chân lý” (Lét-xinh). Từ câu nói trên, anh chị suy nghĩ gì về những thành công và thất bại trong hành trình tìm kiếm những giá trị cao đẹp của đời sống con người.

Đề 9: Hãy trình bày suy nghĩ của mình về câu nói sau: “Đường đi khó không phải vì ngăn sông cách núi mà khó vì lòng người ngại núi e sông” (Nguyễn Bá Học).

Đề 10: Hãy trình bày suy nghĩ của mình về câu nói sau: “Đời phải trải qua giông tố nhưng không được cúi đầu trước giông tố” (Trích “Nhật ký Đặng Thùy Trâm”).

b) Nghị luận về một hiện tượng đời sống:

Đề 1: Anh (chị) suy nghĩ gì về hiện tượng “nghiện” ka-ra-ô-kê và in-tơ-nét trong nhiều bạn trẻ hiện nay?

Đề 2: Tuổi trẻ học đường suy nghĩ và hành động để góp phần giảm thiểu tai nạn giao thông.

Đề 3: Hiện nay, ở nước ta có nhiều cá nhân, gia đình, tổ chức thu nhận trẻ em cơ nhỡ, lang thang kiếm sống trong các thành phố, thị trấn về những mái ấm tình thương để nuôi dạy, giúp các em học tập, rèn luyện, vươn lên sống lành mạnh, tốt đẹp. Hãy bày tỏ suy nghĩ của mình về hiện tượng đó.

Đề 4: Hãy trình bày quan điểm của mình trước cuộc vận động: “Nói không với những tiêu cực trong thi cử và bệnh thành tích trong giáo dục”.

Đề 5: “Trái Đất là ngôi nhà chung của chúng ta”. Từ thông điệp này và thực trạng môi trường khu vực (làng mạc, thị xã, thành phố...) nơi anh (chị) sinh sống, hãy trình bày những suy nghĩ của mình về vấn đề môi trường và trách nhiệm của mỗi cá nhân với vấn đề bảo vệ môi trường.

Đề 6: Anh (chị) suy nghĩ gì và hành động như thế nào trước hiểm họa của căn bệnh HIV/AIDS.

Đề 7: Anh (chị) suy nghĩ gì về hiện tượng học lệch, học đối phó, quay cóp bài trong giờ kiểm tra của tập thể lớp mà mình đang là một thành viên.

2. Nghị luận văn học:

Đề 1: Cảm nhận của anh (chị) về phần mở đầu của bản “Tuyên ngôn độc lập”.

Đề 2: “*Tuyên ngôn độc lập* là một tác phẩm chính luận đặc sắc”. Anh (chị) hãy làm sáng tỏ nhận xét trên.

Đề 3: Phân tích bài thơ “*Tây Tiến*” của Quang Dũng.

Đề 4: “Cảm hứng lãng mạn và tinh thần bi tráng là đặc điểm nổi bật trong bài thơ *Tây Tiến* của Quang Dũng”. Hãy chứng minh nhận định trên.

Đề 5: Phân tích vẻ đẹp người lính trong bài thơ “*Tây Tiến*” của Quang Dũng.

TRƯỜNG THPT XUÂN ĐÌNH

Đề 6: Cảm nhận của anh (chị) về đoạn thơ sau trong bài thơ “Việt Bắc” của Tố Hữu:

“Minh đi có nhớ những ngày
.....Tân Trào, Hồng Thái, mái đình, cây đa”.

Đề 7: Cảm nhận của anh (chị) về đoạn thơ sau trong bài thơ “Việt Bắc” của Tố Hữu:

“Ta về, mình có nhớ ta
.....Nhớ ai tiếng hát ân tình thủy chung”.

Đề 8: Cảm nhận của anh (chị) về đoạn thơ sau trong bài thơ “Việt Bắc” của Tố Hữu:

“Những đường Việt Bắc của ta
.....Vui lên Việt Bắc, đèo De, núi Hồng”.

Đề 9: Cảm nhận về đoạn thơ sau trong đoạn trích “Đất nước” của Nguyễn Khoa Điềm:

“Khi ta lớn lên Đất Nước đã có rồi
.....Đất Nước có từ ngày đó”.

Đề 10: Cảm nhận về đoạn thơ sau trong đoạn trích “Đất nước” của Nguyễn Khoa Điềm:

“Trong anh và em hôm nay
.....Làm nên Đất Nước muôn đời”.

Đề 11: Nhà thơ Nguyễn Khoa Điềm đã định nghĩa Đất nước như thế nào qua đoạn thơ sau trong:

“Khi ta lớn lên Đất Nước đã có rồi
.....Cũng biết cúi đầu nhớ ngày giỗ tổ”.

Đề 12: Cảm nhận về đoạn thơ sau trong đoạn trích “Đất nước” của Nguyễn Khoa Điềm:

“Những người vợ nhớ chồng còn góp cho Đất Nước những núi Vọng Phu
.....Những cuộc đời đã hóa núi sông ta”.

Đề 13: Tư tưởng “Đất Nước của Nhân Dân” đã được thể hiện như thế nào trong chương “Đất nước” (trích trường ca “Mặt đường khát vọng” của Nguyễn Khoa Điềm).

Đề 14: Cảm nhận của anh (chị) về bài thơ “Sóng” của Xuân Quỳnh.

Đề 15: Phân tích hình tượng sóng trong bài thơ “Sóng” của Xuân Quỳnh. Anh (chị) cảm nhận được gì về tâm hồn người phụ nữ trong tình yêu qua bài thơ này.

Đề 16: Cảm nhận của anh (chị) về bài thơ “Đàn ghi ta của Lor-ca” của Thanh Thảo.

Đề 17: Cảm nhận về hình ảnh Ph.G. Lor-ca trong bài “Đàn ghi ta của Lor-ca” của Thanh Thảo.

Đề 18: Phân tích hình tượng sông Đà trong tác phẩm “Người lái đò sông Đà” của Nguyễn Tuân.

Đề 19: Phân tích hình tượng ông lái đò Đà trong “Người lái đò sông Đà” của Nguyễn Tuân.

Đề 20: Phân tích hình tượng sông Hương trong tác phẩm “Ai đã đặt tên cho dòng sông” của Hoàng Phủ Ngọc Tường.

-----Hết-----